

TERRA

ENTRETENIMENTS

Handwritten signature in blue ink.

Aquest mes, lectors, us proposem que participeu en la portada. El joc, un trencaclosques, es basa en compondre aquests bocins de fotografia amb la que els arquitectes municipals han treballat durant aquests darrers mesos, el contingut de la qual ha desencadenat una viva polèmica i que, en les planes interiors, en trobareu àmplia informació. Vosaltres, lectors, disposareu d'un mes per a resoldre aquest enigma, finalitzat el qual us oferirem la solució en el proper número.

*La fotografia de la portada pertany a "Paisajes Españoles".
Fco. Silvella, 44. Madrid-6.*

TERRA

SANT HILARI SACALM

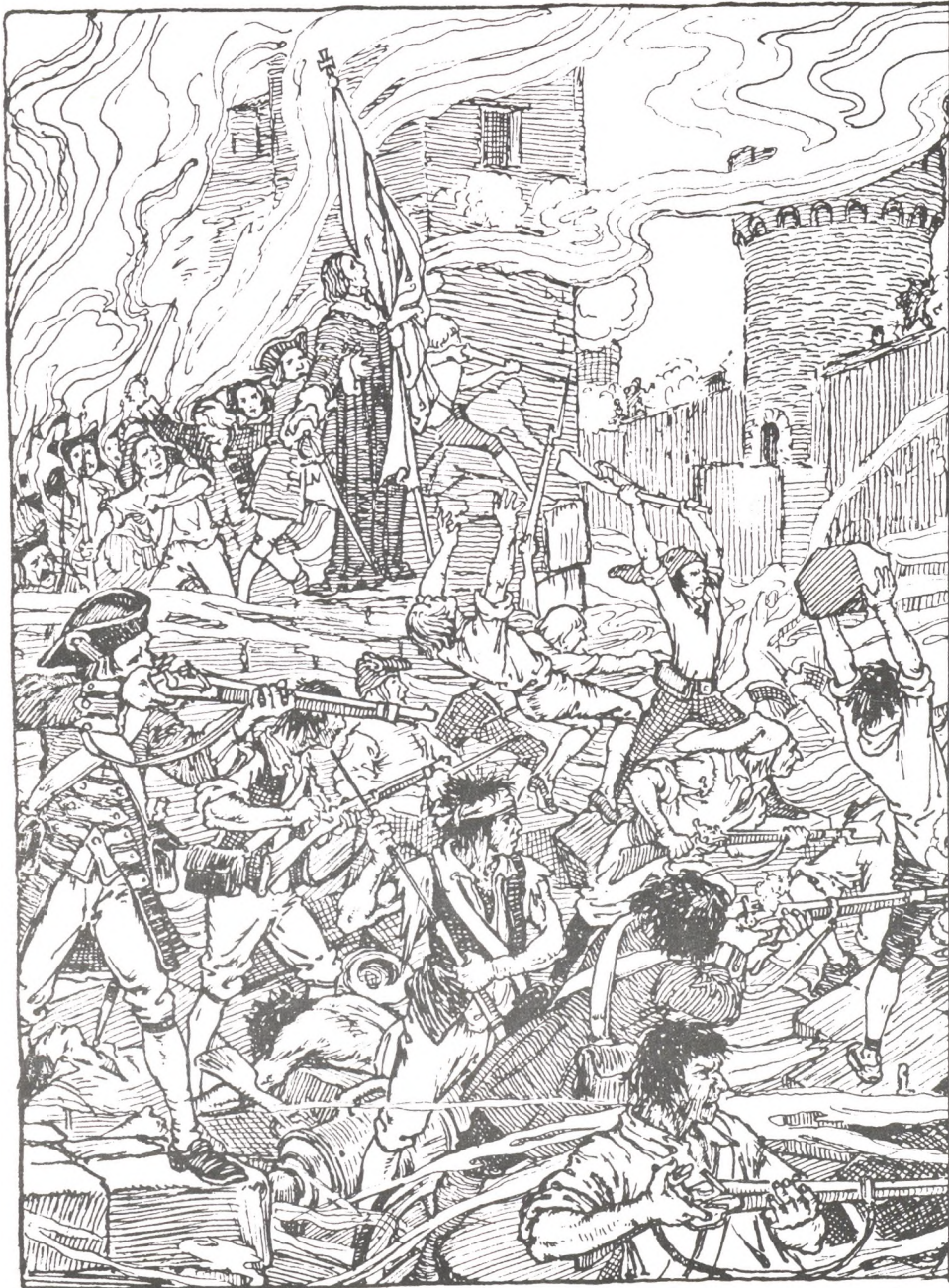
EN AQUEST NÚMERO

LA DIMISSIÓ DE NEUS COSTA

C. E. SANT HILARI, LÍDER

TOTS ELS ACTES DE L'OCTUBRE

SOM UNA NACIÓ

Al 1714, Barcelona és una breixa viva, aviat cos a cos
serà el combat (Il.lustració: J. Vinyals)

Les planes especials dedicades a "Som una Nació"
comprenen des de la plana 10 fins a la 21.

En ocasió de ser aquest el mes de setembre, hem cregut convenient fer aquest especial dedicat a Catalunya, tenint com a motiu central l'Onze de Setembre d'enguany.

Aquest treball no s'ha fet amb expectatives folclòriques o per a fer un cant a la història, ans el contrari, per a recollir uns diferents punts de vista (amb el complement de la segona part de l'informe "Som una Nació" que vam començar fa dos números), com correspon al tema que toquem, el qual cal referir-s'hi amb els quatre sentits. Hem evitat els optimismes ridículs i els catastrofismes mil·lenaris.

Així, les col·laboracions que us oferim poden servir per a fer un estudi general i diversificat del què és o com es veu la Catalunya d'avui que lluita pel futur.

DESPISTAMENT

Aquesta carta tan sols és per a informar d'un fet anecdòtic però molt significatiu de com va la gestió municipal en el poble, en determinats aspectes.

El dia 29 de novembre de 1980, a la nit, i aprofitant la campanya endagada per la Diputació gironina per a portar el teatre a les comarques; en aquell dia hi havia una representació teatral al cinema Catalunya i a l'entrada es va montar per l'Ajuntament una taula per tal de recaptar fons per la lluita contra el càncer. Fins ací tot bé, però vet-ací que els consellers encarregats de la taula van marxar tot deixant els diners i adhesius a la mateixa entrada del cinema. I de tot això, mai més ningú se n'ha recordat fins avui, per això vull fer pública aquesta situació perquè algú es faci càrrec de les poques pessetes recollides, i demés material que jo he guardat sense que ningú m'ho vingüés a cercar.

Joan MASNOU

NO OBLIDEU ALS AVIS

TERRA és una revista, que fa poc ha sortit al simpàtic poble de Sant Hilari (Girona), i portada a terme per una joventut entusiasta i amics de la cultura. El primer quadern, que he vist, unes fotografies de persones grans, a primera plana. I el primer tema que se m'ha ocorregut, ha estat

el tema més preferit per la vocació que tinc als avis.

Jo no tinc mare. Als 9 mesos de nascut, la mare ja havia mort. Els que en teniu sabeu el que és l'amor matern, les cantades que us feien per a dormir.

El desvetllament que tenia la vostra mare quan us trobaveu indisposats. És tan gran l'amor de la mare.

No obstant jo no em vaig quedar abandonat. Una àvia va fer-me de mare. Era velleta, però bona i dolça. En morir ella, vaig escriure una obra de teatre, el títol de la qual molts anys encara recordaran.

Va ésser l'adaptació d'una poesia al teatre.

El seu títol és "El plat de Fusta... no es trenca" i s'ha representat pel seu tema, a part del Teatre Romea de Barcelona, a moltes entitats, ja que reflexa el seu amor als vells desvalguts.

Aquí a Barcelona vàrem fundar fa 27 anys un Patronat de la vellesa i cada any fem una gran festa. Els dos últims anys els hem portat a Sant Hilari l'eloqüent quantitat de 200 avis.

Vull dir que el tema preferent meu, ha estat la vellesa com heu pogut comprovar.

Jo també he visitat el vostre Casal dels Avis. Endavant joventut! Porteu molt bon tema. Respectar i estimar els avis!

Ramon CUELLO
(Barcelona)

NO EN TREUREM FAVES D'OLLA

Sobre el tema de l'entrada d'Espanya a la OTAN, TERRA, en els números 8 i 9, ja va expressar el que pensava i que ara reafirmem plenament.

Ara, però, la cosa és més grotesca per la rapidesa que el govern d'UCD vol la nostra incorporació al tractat militar. Això, solament pot tenir dues explicacions que es complementen: una, voler dissimular els grans problemes que pateix el país (intoxicació de l'oli, crisi econòmica, atur, ...) posant així una cortina de fum; i segona, el govern espanyol no vol prendre una postura ferma davant les exigències i fortes pressions que fan els EE.UU per la nostra ràpida incorporació a la OTAN, seguint els seus propòsits armamentistes i contra la convivència pacífica, tornant d'aquesta forma a la guerra freda. Aquesta situació sempre afavoreix les dues grans potències, ja que en aquest cas són EE.UU i la URSS; així els seus respectius satèlits no poden fer una política exterior independent de la marcada pel respectiu país en cap (exemples fins ara evidents de política exterior particular poden ser França, Alemanya Federal, Iugoslàvia i Rumania.)

Aquestes són, creiem, les veritables raons, i no d'altres, doncs res de positiu portarà la nostra desgraciada incorporació al dit tractat militar atlantista, ni entrarem més aviat al Mercat Comú, ni tampoc ens pensem que així Gran Bretanya, ens retornarà immediatament Gibraltar. Però, a més de tot això cal aprofitar l'ocasió per a dir que des de 1952 els EE.UU tenen bases americanes en territori espanyol per les quals ens pguen quatre misèries, doncs bé, ni tan sols això s'hauria de permetre perquè això representa realment una amenaça cons-

tant a la vida política espanyola; ara cal tornar a dir el famós lema de: AMERICANS, FOTEU AL CAMP!!

Quant a la política interior, cal dir que aquesta tardor de segur que hi haurà sorpreses doncs l'ambient està més que enrrit per les qüestions que s'hauran de tractar en aquest període (discussió legislativa, evolució dels processos autonòmics, judici dels implicats en el 23 de Febrer, ...), Això sense tenir en compte el de per s'greu problema de la continuïtat del partit d'UCD com a tal partit, després de la clara dretanització del partit del govern. Aquesta tendència ha portat a la dimissió d'un polític que ha portat endavant les dues lleis que més caracteritzaren la transició democràtica com són la llei de reforma fiscal i la recent llei del divorci; aquest polític no pot ser d'altre que Fernández Ordóñez. Aquest, en els ministeris que ha presidit, ha portat una veritable política lliberal i progressista sense deixar la seva base de burgès i catòlic, donant passos molt importants cap a la europeïtzació del procés democràtic espanyol.

Però, mira per on, de les cacumbes han sortit de nou les veus conservadores i immovilistes fora i dins mateix d'UCD que ha comportat a la fi la dimissió ja esmentada.

El futur serà apassionant per veure si UCD pot continuar les seves greus contradiccions internes fins el 1983, o bé hi haurà una escissió del sector socialdemocràtic -del qual és dirigent Fernández Ordóñez- amb les consegüents eleccions anticipades a l'any vinent (com ja s'està dient ultimament).

PLA URBA

L'exposició pública del Pla General d'Urbanisme ha coincidit, alhora, amb l'aparició en l'espectre polític hilarrenc de tot un seguit de circumstàncies que, en gran mesura, incidiran ja no solament en el pla en qüestió, sinó en d'altres projectes de reconeguda importància a realitzar.

En efecte, quan el pla ja porta consumits la meitat dels dies d'exposició, una ventada de dimissions assoleix a la corporació municipal, amb l'aggravant que es veuran afectades les tres formacions polítiques que configuren l'espectre hilarrenc (A l'hora d'escriure aquesta editorial tan sols oficialment n'hi ha una de confirmada). No ve al cas, ara, analitzar-les. No obstant, lectors, caldria en una propera ocasió ficar-hi la banya per desemascarar el que hi ha darrera de tanta dimissió. El que anàvem. La importància d'adequar el Pla General d'Urbanisme, vèrtex d'on parteix l'activitat socioeconòmica del poble, a la realitat actual, necessita d'una unanimitat política majoritària per tal de què l'aplicació del model de pla escollit, no es quedi a mig camí. I aquí, atès l'actual moment polític, l'imatge que s'ofereix és feble i, per tant, aqueixa aplicació suara esmentada pot quedar en entredit.

Per altra banda, ja amb el pla a les mans, s'hi observa una notable diferència entre l'actual i el del 72. Llavors tot era bufar i fer ampolles i entre el boom econòmic i la mà ampla que caracteritzava al consistori franquista, resultà que l'aplicació de la llei afavorí en gran mesura a que l'especulació tingués prioritat als interessos del poble, i si no, on era el patrimoni municipal? Una altra incoherència: s'aprova un pla

amb capacitat per a albergar-hi 35.000 habitants, cosa que sigui significa un creixement demogràfic al voltant del sis-cents per cent anual!

Amb aquest nou pla, entre d'altres coses, s'intenta ser més coherent amb la realitat. Primer, fornir a l'Ajuntament de suficient patrimoni com perquè els crèdits econòmics necessaris per endagar projectes sòlids arribin a Sant Hilari. Segon, apropar-se més al model de poble anhelat, evitant els edificis monstres i agrupant al sector industrial en una zona més apartada del poble.

sumari

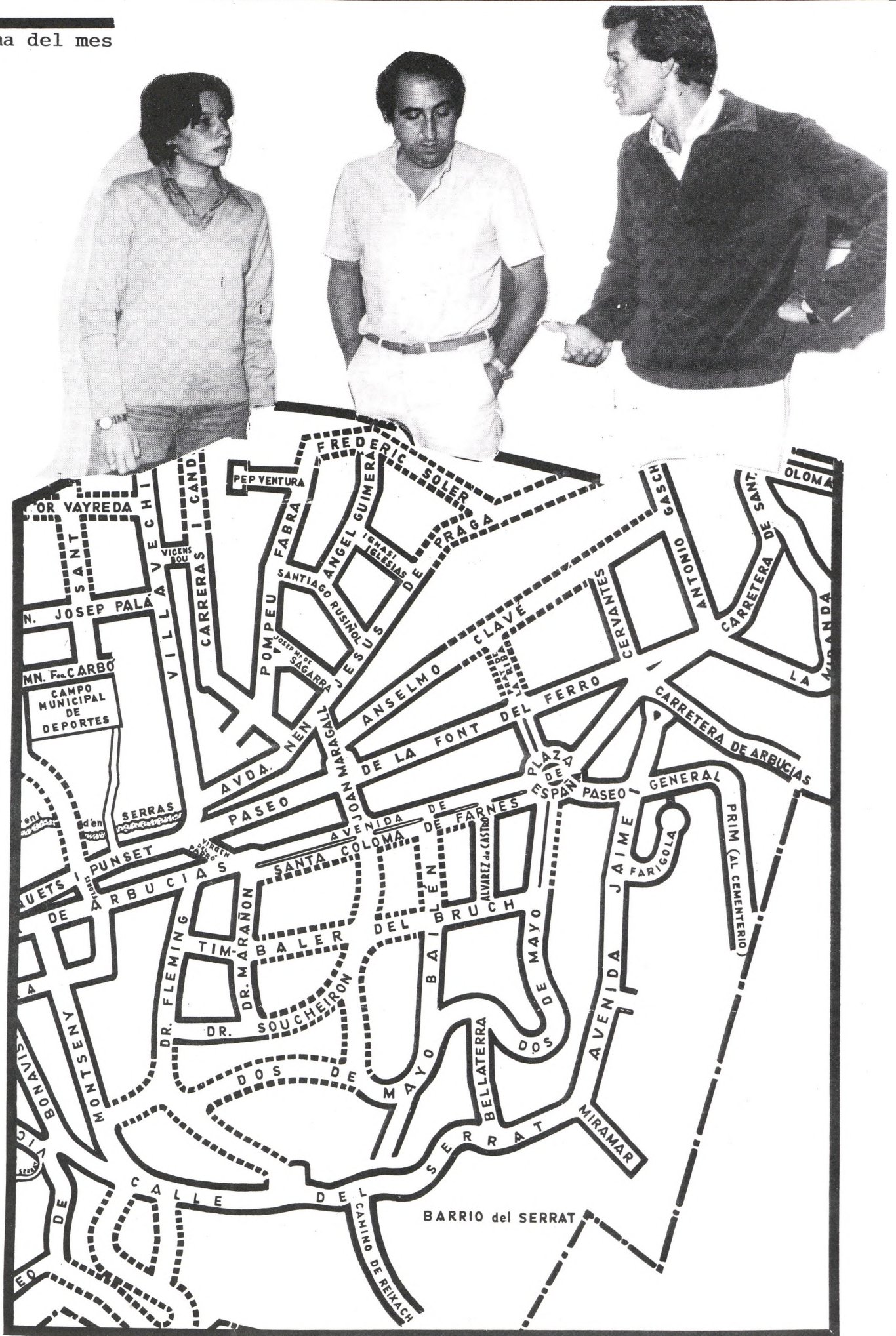
nº 18

PORTADA -entreteniments-. . . 1
Portada -"Som una nació"-. . . 3
Bústia Terrosa. 4
Editorial. 4, 5
Tema del mes. 6, 7, 8
Oracle. 9
"Som una nació". 10 a 21
Escriptors catalans. 22
Agenda. 24, 25
Esports. 26, 27
Entreteniments. 28

EL Nº 17, ESGOTAT

D'antuvi aclarir que el darrer número no era el nº 18, com s'assenyalà a la portada, sinó que es tractava del nº 17. El lapsus, doncs, tan sols va ser fruit "d'una nit d'es-tiu".

Per altra banda, cal destacar l'esclatant èxit que obtingué el número dedicat a la Festa Major d'enguany, arribant fins i tot a esgotar-se.

COM SERÀ EL PLA GENERAL D'URBANISME

Quan en un número anterior de la revista parlàvem amb en Xavi Rossell d'urbanisme, comentava que dins aquesta comissió el que més feina i problemes els hi portava i no ho semblava era el pla urbà. Avui, aquest tema cobra importància perquè segons sembla ja està arribant a la recta final. De tot el procés i de la problemàtica que ha esdevingut arrel d'aquest tema ens en parla en Lluís Jaumandreu, que juntament amb en Ricard Canela, han estat els arquitectes encarregats de fer el pla urbà.

Foto
Amadeu

Per
Marta CLOS

Amena d'introducció i degut a la complexitat del tema, el primer que se m'ocorreix és demanar a en Lluís Jaumandreu que ens expliqui què és exactament el pla general... "Un pla general el que fa és regular l'edificació i l'utilització de les diferents zones del poble. Ordena una mica el desenvolupament d'un terme municipal".
Pregunta. La història d'aquest pla és bastant llarga. ¿Quant temps fa que hi treballeu?
Resposta. Sí, d'aquest nou pla se'n va començar a parlar l'any 78. Aquí a Sant Hilari hi havia un pla general vigent des del 1972, que estava fet segons la llei del 56. Llavors a l'any 75 va sortir una nova llei del sòl que obligava amb un plaç de 4 anys, que llavors va ser de 6, adaptar els plans a aquesta nova llei. En realitat no és nou, sinó que és una revisió del planejament adaptat a la realitat del poble.

P. Quines diferències i quin opinió en teniu de l'antic pla?

R. Bé, s'han de tenir en compte diversos factors. En primer lloc es va fer en un moment en què es tenia una altra concepció de l'urbanisme, amb una altra llei del Sòl i amb un altre caire polític. El pla general anterior era molt ampli, tenia una cabuda de 35.000 habitants; això es compren perquè estava començat a l'any 68, època de l'euforia industrial i d'un creixement demogràfic considerable. Això va fer que hi haguessin moltes zones del poble qualificades d'urbanes i en realitat no hi havia res construït. Evidentment les previsions es van desbordar, ja que actualment la població de Sant Hilari dista molt dels 35.000 hab. i de fet degut a la crisi i a la situació actual, segons els estudis que s'han fet, la població s'ha estancat i més aïviat disminueix.

(passa a la plana següent)

(ve de la plana anterior)

P.A l'hora de planificar i traçar les ratlles, en què us baseu per a dir: això és sòl urbà i això no?

R.Actualment fer un pla general és molt sofisticat. Abans es tractava simplement de fer unes taules de previsions; ara hi ha unes previsions d'inversió que han d'estar ajustades al pressupost municipal... en definitiva abans era una cosa més elàstica i ara ha de ser concret i precís. El que hem fet amb el nou pla és reduir zones que segons la llei no són urbanes. La llei diu que per tenir la qualificació de sòl urbà han de tenir 2/3 edificats o bé han de tenir els serveis urbanístics realitzats i en la majoria això no es complia, per tant han passat a ser zones de conreu. El que intenta la Llei del Sòl és no especular amb el terreny; si tens un terreny al mig del poble, t'interessa que sigui urbà perquè llavors té un preu, però per això has de fer hi els serveis corresponents per a ser edificable. El que no es pot fer, és qualificar d'urbà un terreny que en realitat sigui zona de conreu. S'ha de donar a cada cosa la qualificació i l'utilització que té en realitat.

"EL PROBLEMA, SOBRETOT, ÉS LA QÜESTIÓ INDUSTRIAL"

P.Les indústries, per exemple, quina qualificació tenen?

R.El problema de les indústries és important... durant el boom industrial a Sant Hilari es van posar indústries a tot arreu, allà on es va voler; això té una raó clara, que és que en aquell moment s'havia d'aprofitar, i va donar llocs de treballs i això està molt bé. Ara, però, què passa?, doncs que gairebé totes les indústries excepte les que estan al mig del poble, tenen uns serveis molt deficients: no tenen depuració, no hi ha manera d'arribar-hi amb cotxe o camió, no hi ha asfalt, enllumenat públic... Llavors la

disjuntiva està en què fem... el deixen fora o dintre del sòl urbà. Si el deixem com a urbà, simplement, resulta que l'Ajuntament ha de fer-hi els serveis, serveis que en realitat són de les indústries, i si el fem urbanitzable, llavors s'ha de fer un pla parcial que suposa una càrrega important quant a cessió de serveis i és un problema que triga de fer-se. En vistes d'això, el que hem fet és agafar una solució intermitja, és a dir, estar dintre del sòl urbà, fa un petit pla urbanístic i els serveis que s'hagin de fer es fan entre totes les indústries que són les beneficiades, d'aquesta manera els serveis no es carreguen a la totalitat del poble.

P.Al llarg de tot el procés de confecció del pla hi ha hagut moltes impugnacions?

R.Si, és clar. De fet és necessari, el fotut és una pla que no tingui cap impugnació, perquè al cap i a la fi una impugnació és una ampliació d'informació. De falles n'hi ha moltes i encara que nosaltres hàgim recorregut tot el poble, sempre hi ha coses equivocades, per això és necessari que la gent vingui a al·legar i s'interessi pel pla. Hi pot haver també alguna persona que no tingui la mateixa concepció d'urbanisme, però això ja és diferent.

P.Quan s'aprovarà el pla general?

R.S'ha fet una aprovació inicial que fa l'Ajuntament d'ofici. Ara, crec, que a partir d'avui (3 de setembre), estarà un mes exposat al públic, que quant més n'hi hagi millor. Llavors l'Ajuntament recull totes les impugnacions. Si hi ha alguna al·legació important es modifica el pla d'acord amb aquesta al·legació i es fa una aprovació provisional que s'envia a Urbanisme, que és qui té l'última paraula. A Urbanisme es presenta el pla i totes les al·legacions i impugnacions que l'Ajuntament pot acceptar o desestimar,

però en definitiva és Urbanisme qui jutja si l'actuació de l'Ajuntament ha sigut correcta o no.

P.D'acord amb aquest nou pla, com serà Sant Hilari d'aquí 5 anys, per exemple?

R.La idea és que s'ha de conservar molt com és. Precisament hem estat mirant la taxa de creixement i està bastant estancada, inclús ha començat a baixar. Això vol dir que Sant Hilari no creixerà d'una manera desmesurada i que d'aquí uns anys serà pràcticament igual que ara. Llavors el que intentem és que es conservi el caire tradicional, o sigui, que no s'enderroquin cases velles i es facin edificis de vidre i ferro; s'han de protegir els edificis vells.

Quant a les indústries s'ha mirat de concentrar-les més als afores, ja que de cara al turisme trenca bastant l'estètica del poble que es trobin indústries al mig del casc urbà. També hem mirat la qüestió turística. El turisme a Sant Hilari també ha canviat; si abans venia un turisme que es feia la torre més o menys gran perquè tenia més o menys possibilitats econòmiques, ara el turisme que ve s'interessa més per les petites parcel·les per tant s'ha de potenciar per una banda això i, per l'altra, les urbanitzacions més apartades del poble, com pot ser la Font del Sastre, de cara amb una convivència amb la natura.

P.S'han fixat també les alçades de les cases i les zones verdes?

R.Si. En aquest pla ja estan previstes les zones verdes i equipaments que la gent que hi pot viure, en el plaç de 8 anys que té vigència el pla, necessita. Quant a les alçades s'han fixat a planta baixa, tres pisos i àtic. ●

L' ADEU D' UN INCORDI O EL FINAL D' UN SOMNI

A en Xavi Rossell:

Volgut company:

Ha arribat el moment de la meua vida en què se'm fa necessari parar i reflexionar sobre el que he fet, el que estic fent i, sobre tot, el que vull fer d'aquí endavant.

A aquestes altures, el gest altisonant, el mutis teatral o la sortida més o menys airosa, crec que no són necessaris. Me'n vaig cansada i no és cap vergonya dir-ho!!

Cansada de tanta lluita estèril que no ha portat a res, cansada d'injúries i calúmnies, cansada de tanta desconfiança i de tanta baixesa.

Són els mateixos meus, els qui més m'hana-tacat, no entenen perquè ja no crido ni perquè ja no ens barallem, no entenen que en un poble el que cal és treballar tots junts per millorar-lo i que això no vol dir que jo hagi renegat en cap moment de les meves idees.

Tu saps que he tractat d'ajudar-te sempre en bé del poble i sempre en benefici de les classes menys afavorides. Que sempre, per sobre de tot, els meus ideals socialistes han anat per davant, sols que es veu que el que jo entenc per socialisme, és a dir, la solidaritat, la germanor, la llibertat, el respecte mutu, una mà oberta per a tothom, no és el que entenen altres companys i què vols que et digui, ¿si ells ja no confien en mi, jo que represento?

El socialisme no és una persona, és una idea o una doctrina i estic convençuda que, el qui em supleixi, ho farà igual o més bé que jo. I espero que ell no doni la mala imatge que, segons ells, jo dono, i llavors el partit aniria millor.

Durant aquest temps he arribat a sentir per tu i tots els altres companys un veritable apreci i t'asseguro que a nivell per-

sonal l'Ajuntament pot contar amb la meua col.laboració pel que sigui en bé del poble.

He treballat sempre amb molta il.lusió, creia de bona fe que fent quelcom per al poble pagava d'alguna manera l'acolliment que Sant Hilari va donar-me a mi i als meus, si no ho he aconseguit prou ha estat perquè no en sabia més, mai per altres motius.

La decisió que prenc ha estat llargament madurada i és el resultat d'una voluntat de recuperació de mi mateixa i de la meua pròpia identitat; necessito reflexionar lliurement i sense pressions d'interessos concrets per tractar de retrobar la meua llibertat interior.

Són molts anys de lluita i això no es pot oblidar, em trobaràs sempre al costat dels oprimits, dels desvalguts, dels que lluiten per la llibertat i la justícia i, per què no, encara que sigui una utopia, per la pau.

Amb l'esperança d'aconseguir-la tots junts.

Neus COSTA i CANALS

(Regidora de l'Àrea de Sanitat)

Els articles que apareixen en aquesta nova secció, estan seleccionats per la taula de Redacció de TERRA. Els motius pels quals s'escollirà entre les cartes rebudes un article per a aquesta nova secció, es basen, entre d'altres, per la seva transcendència política sia en l'àmbit local o nacional. No obstant, TERRA es manté al marge del contingut d'aquesta nova secció i, en tot cas, serà a través de l'editorial per on manifesti la nostra opinió.

Encetem en aquest número una nova secció destinada a resumir i a informar sobre els "afers" més importants succeïts durant el mes arreu de l'Estat i del món.

-L'oli de pastanaga (colza), curiosament, ha enriquit l'oli d'oliva. Es evident que el govern està prenent serioses mesures econòmiques per a potenciar la producció nacional...

-L'Iran porta un bon ritme i ja no s'estan de res. No només atempten contra la gent de les classes més baixes, sinó que ho fan contra presidents del govern!

-Ordóñez en dimitir, va amenaçar de fer una llei de divorci entre l'Església i l'Estat...

-Comença el nou curs universitari i immenses cues d'estudiants demanant caritat al

carrer per tal de pagar la matrícula...

-A El Salvador, França i Mèxic reconeixen la guerrilla. Els EE.UU només coneixen el seu president ...

-OTAN: per què un referendun? El poble podria dir que no...

-Reagan fou anomenat l'altre dia el president més net i polític del món, doncs ha autoritzat la bomba neta, la de neutrons...

La Normalització Lingüística i el poble de Catalunya (i2)

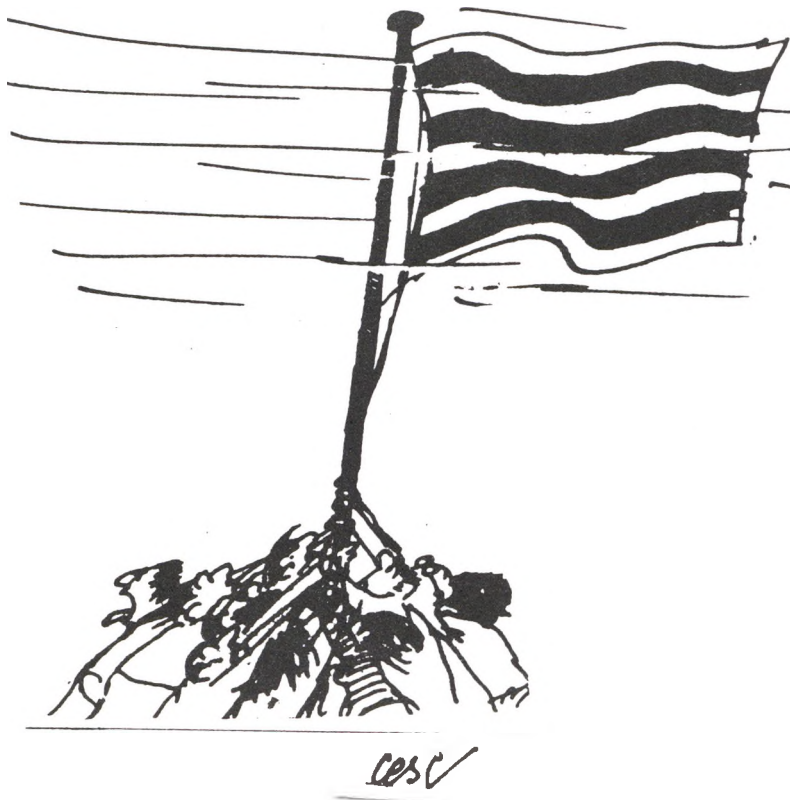
En efecte, en absència de l'escola, la població adulta no ha tingut l'oportunitat d'aprendre la nostra llengua a nivell escrit, i si ho ha fet, ha estat mitjançant un acte voluntariós i aprofitant totes les manifestacions del català, no únicament literàries. La presència pública del català, oral i escrit, pot tenir efectes *didàctics* molt importants, i l'ús públic i generalitzat del català no és únicament un dret reivindicat sinó un element necessari -encara més, fonamental- per a la reconstrucció nacional.

La manca del català de l'escola durant tants anys ha fet que el mercat de lectors en català sigui més reduït. Això, com sabem, justifica que avui només hi hagi dos diaris en català: però per altra banda la premsa comarcal periòdica es fa majoritàriament en català. L'edició de llibres en català és relativament reduïda, tenint en compte la xifra de catalanoparlants: i a sobre els costos repercuteixen de forma més acusada sobre el preu final de l'exemplar. Davant això, el ciutadà no pot fer gran cosa més que donar suport actiu a les publicacions en català. Esperem que aquestes publicacions arribin a les biblioteques públiques, incloent-hi les escolars; i també a sales d'espera de perruqueries, dentistes, metges i empreses. En aquesta tasca de distribució sí que pot ajudar-hi tothom.

La resistència a emprar el català per por a fer faltes s'ha de vencer d'una vegada per sempre, pels motius que hem esmentat més amunt. En aquest sentit, cal aprofitar al màxim les oportunitats d'as-

essorament i de *traducció* que tenim al nostre abast. Per exemple, la xarxa comarcal d'Omnium Cultural arriba a força indrets de Catalunya, i posa a disposició del públic uns serveis de traducció i correcció que són gratuïts quan es tracta de textos curts, i en tot cas són cobrats al preu de cost estricte. Podem obtenir orientacions en

tracció clara de disglòssia: hom considera que hi ha coses que només es poden fer en castellà. S'addueixen tota mena d'arguments: que el castellà l'entén tothom, que el parlen 300 milions de persones, que el català no té terminologia adequada, que cal parlar en castellà per deferència, que vénen molts turistes a Catalunya. Com a màxim, aquestes

aquest sentit trucant al telèfon (93) 3016454, extensió 154.

Hi ha, però qüestions més profundes, que són també conseqüència de la marginació legal i educativa a què fou sotmesa la nostra llengua. Aquestes són comentades en poques ocasions, però són fins i tot més importants que les anteriors. La principal és que molta gent considera que la nostra llengua és *inferior* al castellà. Això és una demos-

persones donarien un lloc secundari al català: el consideren una llengua "d'estar per casa" i prou. Són les persones que no tenen cap interès perquè llurs fills aprenguin les matèries escolars en català; i pocs d'ells, suposem, tenen cap interès per Xarxa Cultural...

Qui més qui menys, però, comparteixen algunes d'aquestes afirmacions. Ens explicarem. Primer, ens costa molt de respectar la política basada en

el *bilingüisme passiu*, segons la qual tots els catalans hauriem de parlar català amb tothom, tret de l'únic cas de la persona que ens diu que no ens entén.

Segon, hi ha encara moltes persones que no han corregit llur nom al Registre Civil, i continuen tenint un nom que no és català. I això afecta també llurs targetes de visita, pa-per timbrat, el nom als contractes d'aigua, gas, llum, telèfon: Consten a la guia telefònica en llur nom no corregit, i no hi han fet res.

Tercer, treballen moltes d'elles en llocs de certa responsabilitat, des dels quals podries fer molt, també, però són poques les persones que hi han pensat. Les factures, les agendes i calendaris, els rebuts, els anuncis al tauler, cartells, els rètols, són només en una mínima proporció en català, però sempre hi ha raons per no canviar-les. A vegades són econòmiques: i és per això que molts ajuntaments han ofert als botiguers, per exemple, una excepció temporal dels impostos municipals als rètols catalanitzats. A vegades són de comprensió: però poques són les manifestacions escrites en català que no s'entenen sense problema ("sortida", "tancat", "rebut", "direcció" són de les primeres paraules que una persona immigrada aprèn, i moltes vegades són smeblants a llur equivalent castellà o francès). No, en el fons les raons són excuses (socialment acceptables, això sí), perquè la gent, en molts casos, *no vol* fer les coses en català.

Quart, i més greu, hem après (amb molt poques i honroses excepcions) a acceptar aquesta situació de marginació i disglòssia. Ens hem acostumat a la situació, i no reaccionem ni gens ni mica en tota una sèrie de qüestions que amb l'Estatut a la mà són clarament discriminatòries, i que cal superar i resoldre amb l'esforç de tots. Un petit recull d'ex-

mples il·lustraran aquest punt.

En ser oficial el català, el seu ús no pot ser prohibit en lloc. Si en una dependència oficial ens diuen que no entenen el català, o que hem de traduir una instància o altre document, tenim tot el dret del món d'insistir en l'ús del català sense traves, i de rebutjar qualsevol tipus de restricció o condicionament. En aquesta fase d'introducció de l'oficialitat del català, les dependències oficials (i de serveis públics en general) han de procurar trobar solucions perquè sigui defensat aquest dret, mentre no arribem al ple coneixement del català per part de tota la població radicada a Catalunya. Amb això

no volem de cap manera dir que hem de provocar incidents o escàndols. Si no podem ser atesos en català, hem de demanar ser atesos per una altra persona de la mateixa dependència. I si això no és possible, hem d'acabar el tràmit i fer constar per escrit la nostra protesta davant la violació del nostre dret, però sense crits, sense estridències. Cal crear un ambient en què tot un ventall de situacions en què el castellà és emprat, al costat moltes vegades del francès, l'anglès, l'alemany i d'altres llengües, sense que hi consti el català en el lloc que li correspon. Pensem en restaurants, informació turística, etiquetes de productes de consum, etc. El rebuig és tan important que hi ha hotels que es neguen a acceptar estoigs de sucre amb textos o símbols catalans... No saltres creiem que en molts de casos l'omissió es deu a la *inèrcia*. Molta gent no ha entès que ara el català és oficial, i que el seu ús no pot ser rebutjat. La qüestió, però, és que no estem acostumats a demanar que se'ns respectin els nostres drets lingüístics, a Catalunya.

Si només la Generalitat actua de manera decidida a fa-

vor d'uns drets lingüístics que no són defensats a nivell dels ciutadans, els avenços seran difícils d'assolir i de mantenir.

Per aquest motiu, la política lingüística de la Generalitat també contempla la necessitat de conscienciar els ciutadans, de demostrar-los que no hi pot haver ja cap motiu legal per no emprar el català com a mínim en igualtat de condicions amb el castellà. Molt al contrari: el seu ús, a part de ser normal per a una llengua pròpia, és una necessitat imperiosa per la funció didàctica que pot tenir respecte a les persones que encara no dominen la nostra llengua.

Cal doncs canviar de mentalitat. Fins ara moltes persones es demanaven: emprar el català, per què?. Però ha arribat el moment de dir: *per què no?* Les possibles respostes, en alguns casos, poden ser dignes de consideració, per exemple, si un vi ha estat conegut durant molts d'anys amb un nom en castellà, la seva catalanització pot tenir greus conseqüències comercials. Ara bé, això no vol dir que no es pugui catalanitzar la lletra menuda de l'etiqueta, incloent-hi la denominació d'origen si s'escau, i el lloc de procedència. Podem dir el mateix de l'emballatge de les ampolles. I tot això ho diem a títol d'exemple. Ens fa encara por (o sembla que ens en faci) que surtin productes catalans cap a mercats exteriors (d'Espanya a altres països) amb escrits catalans -ni que siguin bilin-

Miquel STRUBELL

(passa a la plana següent)

Un altre Onze de Setembre: banderes, manifestacions, mitings i malversació d'afirmació catalana es produiran en tots els pobles i ciutats del País. !Que magnífic seria per a Catalunya si aquest amor espontani que neix al carrer, que agafa dinamisme al contacte de la ciutadania tingués un demà, que sobrevisquessi a les pugnes partidistes i interessos creats, i que per damunt de les diferències es conreés quotidianament en l'espai que ens acull! Quina llum es donaria a tots els pobles, quina democràcia, quina fami-

LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA I EL POBLE DE CATALUNYA

(ve de la plana anterior)

gües. I en canvi hi ha produïdes importants del País Basc, de Madrid i de Galícia (per exemple) retolats tranquil·lament de forma bilingüe.

Es important, doncs, que tots plegats fem un considerable esforç perquè el català torni a ser llengua normal en tots els àmbits. Això vol dir actuar amb consciència i decisió, però sense ànim d'enfrontament.

Miquel STRUBELL

Recorda

lia! Però encara resta per arribar tot això.

La realitat és una altra. Un seguit de fets s'entrellacen en negatiu o positiu, sovint es destrueixen per reacció, en passar el temps, la història dels quals queda emmotllurada per la intervenció de cada generació, que segons amor i altruisme, odi i bestialitat, així és el record o l'obra.

Catalunya, com els altres pobles, ha tingut de tot: idealistes fins a donar la vida per defensar la dignitat de ser català amb la seva cultura dins de les llibertats, i ha hagut d'altres, en aquestes terres, que sense escrúpols s'haurien venut l'ombra de les muntanyes i el record que Catalunya havia estat un pob-

le si haguessin pogut tancar-lo en una gàbia. Dos temperaments que han existit i encara existeixen i existiran mentre hi hagi poble. És una cosa intrínseca dins la natura: el bàsam i el verí; com en la societat: l'altruista i l'avariciós; com en metafísica els inventors dels Déus foren obligats a crear els Satanàs per la llei de l'equilibri, igual que el nostre Planeta es regéix pels seus dos Pols oposats.

No mancaran aquests dos caràcters a la manifestació de l'11 de Setembre i embolcallats en l'ambient de les Quatre Barres catalanes i els crits de Visca... ; els uns amb amor i desprendiment, els altres preparant-se per a satisfèr les seves apetències

DIARIO

525.437
en castellà

Coincidiendo con la celebración de la **Catalunya** avui-nosiosos locales que CO posee en París, precisamente de la serie de actos para catalana tuvo recie una importante pre la capital francesa, sólo hecho de ser Francia es asimistr las ciudades donde comer mejor.

La presencia de catalana en París es lada por el éxito m rotundo. Merced a mancomunada de a los mejores estable los parisinos que tta pudieron comp especialidades más eticas de una cocin pesar de no haber gta la fecha de cam promoción o divulg see una calidad m apreciable y meree cha mayor atención, definitiva se trata de cina basada en la ce ceptional de las mat mas y en la mezcla

apasionante de los s contrados, en una n ción de sencillez y b mo al mismo tiempo.

Esta cocina, a me no apreciada en Cata alcanzado un éxito liente en una ciudad rís, donde la cocina siempre a gran altur

Al coincidir casi e bración de esta m cocina catalana en F comentarla pudo ce hasta qué punto al los más reputados mos galos reconocer celencias de nuestro

Objetivos

exposición tuvo su l deseo de prese co los fondos y B tación del Archi oso de Salamanca se conservan más los de guerra prod los servicios de pro la zona republica e fue añadiendo a configurar el res

"Decíamos ayer... certero comienzo po mente era hace cuando decíamos a los restaurantes es que cerraban sus pu Parill' del Ritz y t lace— y, lógicamen liamos de la noticia Miran por donde Parill' no sabemos del ex-Cugat ya tier nombre y línea. A p pasado viernes está nando como El gra

La trayectoria na notablemente y se f tido en un baile má sica en vivo, que abrirse camino en la da noctámbula barc

La idea es revivir de los años seenta do las grandes fiesta de los "canelats." E "Larrozas" y "carn todo tren y a procu cosa vaya sobre ruel Pero, afortun —las buenas noticia

43.028
en català

LA PREMSA DIARIA A CATALUNYA

expressada segons el tiratge

Font: elaboració pròpia a partir de dades O.J.D. i altres

i Obra

personals, mentre que la multitud s'embriaga d'il·lusions. El que convida a dir: recorda i obra.

Però cal remontar-se al temps per a recordar i ell ens donarà els elements de judici per a comprendre perquè Catalunya no és la Catalunya que pugui parlamentar d'igual a igual amb els altres pobles quan té una història, una cultura i una personalitat interna tan profunda i vella com els pobles que la rodegen i fan estelles de l'arbre caigut.

No deuen ser totes les culpes als esbirros Felips IV i V, l'un per cedir el Rosselló als francesos degut a les seves derrotes, i l'altre per reduir a servents al poble català en desposseir-lo dels seus Furs, dels petits drets que havia pogut conservar quan les invasions o vendes del País, incloent-hi llurs habitants, als regnes estrangers, com fou el trist record que Catalunya passa al Regne d'Aragó perquè Ramon Berenguer IV es casa amb Petronilla, hereva d'aquell tron, que, pel mateix procediment, els dos països seran absorbits per Espanya en casar-se Ferran d'Aragó amb Isabel de Castella.

Catalunya per la seva identitat quan admet o ha d'admetre estar subjecte del Senyor, passant a ser un objecte de consum o una bestia de càrrega del comte o del rei, és a dir, del Senyor posseïdor de tots els drets, sigui romà, godo, àrab i després francès o hispà.

Cal tenir la valentia de preguntar-se: ¿Amb quines prebendes els Comtes de Barcelona podien disposar de terres i de sers humans?... Que eren hereus que l'invasor Carlemany coronà a dit, com Franco imposaria llurs sequaços, que un grup d'interessats, Senyors absoluts del Cantó, els admetrien i defensarien a canvi de

ser afavorits en el seu domini?... Com acceptar tals fets encara que plomífers descriuen en una cronologia de grans presentades en safata? Perquè si hem de treure'n partit a través de l'herència o de les fronteres marcades pel caprici del guanyador, és tant com buscar allò impossible de tants posseïdors o aprofitadors segons l'invasor, allò que fa tornar a la sensatesa cap el cpr del País, cap a aquest poble que treballava per a cultivar la terra i la sensibilitat d'ésser, que, a pesar dels embats del crim de les invasions i de les porcades polítiques, el Poble català quedava i es multiplicava per la necessitat genètica de continuïtat, i per l'aportació de fills d'altres contrades, diem n'hi immigrants, que s'instal·laren en nes nostres terres lliures per a tots en la pau, de qual encreuement en som descendents, puix que solament d'ells, d'aquesta comunitat amant del treball i de la llibertat, hem heretat l'amor al nostre País i a la seva cultura de principis universals i de respecte a les diferències.

I aquest Poble, que nega la raça i l'amo absolut, fa del dia Onze de Setembre la diada d'afirmació catalana, per ser una data històrica d'una anella més en recerca de la nostra identitat, al qual ens uneix a l'esperança d'un demà de convivència interna i alhora de fraternització amb els altres pobles.

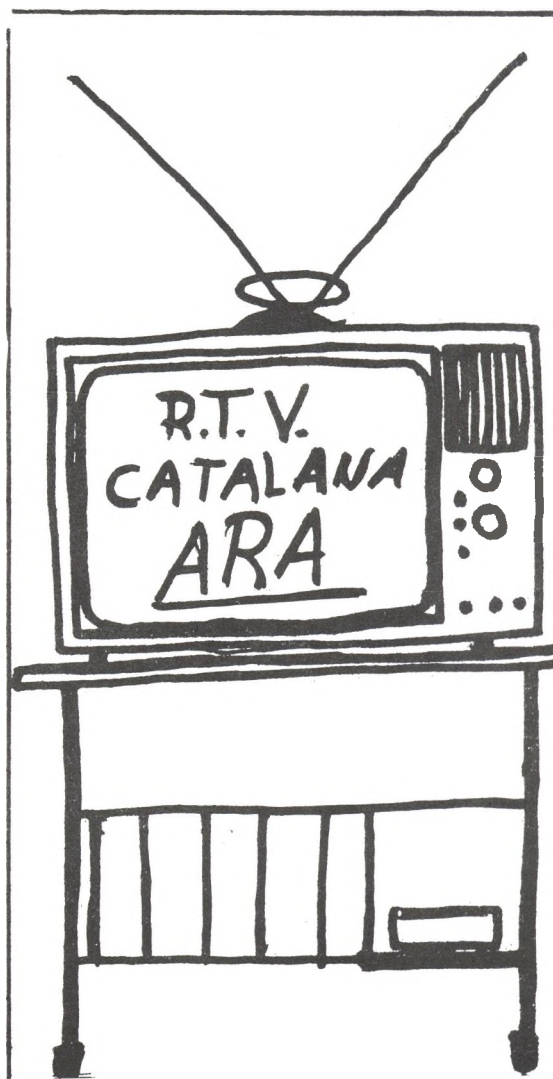
Però podem somniar avui amb una Catalunya independent, una Nació, com és diu, tancada per fronteres davant l'hostilitat i cobdícia com són els interessos interns de les polítiques nacionals que, tot i que hi hagi tractats d'amistat, una busca menjar-se a l'altra?

Ni la història ni l'evolució sociològica ho aconsellen. Cal tenir present que les na-

cions petites han estat sempre condicionades o menjades per les garns; quant l'evolució sociològica del futur de la societat, tendeix anar cap a una federació de pobles, europeus o mundials, dins la qual els Països i Regions trobaran la seva identitat i la seva grandesa.

Per això, també aquest Onze de Setembre em manifestaré per una veritable Autonomia dins d'una Espanya democràtica d'autonomies, perquè pugui entrar en el concert federal dels pobles lliures.

Anton ROTLLAN

Any rera any, per l'Onze de Setembre, Diada Nacional de Catalunya, honorem en Rafael Casanova i amb ell tots els que lluitaren, no sols en la defensa de Barcelona, sinó en aquella llarga i sagnant guerra coneguda com "Guerra de Succesió".

Igualment, al "Fossar de les Moreres" mantenim viu el record de tots aquells que moriren lluitant en defensa de les llibertats, no sols de Catalunya, sinó dels antics Regnes de la Confederació Catalano-aragonesa, i de re-
truc, de Castella-Lleó-Galícia.

Encara que és un fet força divulgat, potser no està del tot explicat. Vull dir que es coneix l'aspecte anecdòtic, singular, d'una Catalunya, millor, Barcelona, lluitant per les llibertats catalanes... Naturalment que d'aquesta manera, els centralistes, els Imperialistes, tenen uns arguments per presentar-nos als catalans com a separatistes... que és una veritat a mitjes... o una mitja mentida... Vull dir que quan més agut és l'esperit centralista, més separatistes hi ha a Catalunya; no sé si queda clar, potser dient que els separatistes els creen, els fabriquen al centre, que és un producte del centralisme, queda molt més clar.

La Guerra de Succesió, no fou una guerra localitzada, fou una guerra Mundial. Si, doncs es va combatre per les Amèriques, a l'Àsia i també a l'Àfrica. No sé si a l'Oceania, però crec possible que sí.

Per un costat lluitaven França i els partidaris de Felip V, tant a la península com a les Colònies d'Ultramar; per l'altre l'Imperi Austríac, Holan-

da i l'Anglaterra, i els Regnes de l'Antiga Confederació. Catalunya, Aragó, València, Les Illes i, també, els regnes italians, on la influència catalana era molt acusada.

Catalunya va fer un tracte, el de Gènova, amb Anglaterra, en el qual el rei anglès es comprometia a fer respectar les llibertats catalanes, fos quin fos el resultat de la guerra.

El resultat de la guerra ja el sabem i encara, en certa manera el sofrim. I Anglaterra no va fer honor al Pacte de Gènova, i ens va deixar plantats.

Però no és això el que vull resaltar, penso, i és ben cert, que a la Barcelona de 1714, a més de barcelonins, també hi havia catalans de totes les comarques; gent del Rosselló, del Conflent, de la Cerdanya;

Villarroel i Pelàez

SEGOVIA 1742

perquè no volien ser francesos, perquè eren i són catalans.

També hi havia gironins, dels que pogueren fugir quan Girona es va haver de rendir als francesos, aragonesos no en podien faltar, ni valencians, ni gent de Sicília, de Nàpols i d'altres indrets d'Itàlia.

Crec que no és prou coneguda l'actuació dels corsaris mallorquins, ni dels ibicencs

que, primer amb l'ajuda de l'armada anglesa, després sense cap ajuda, portaven queviures i gent d'armes a la ciutat assetjada, i ja no caldria parlar dels menorquins que, sota bandera anglesa, o sense cap senyera, combatiren a la Mediterrània, i per l'Atlàntic, tallant les comunicacions marítimes dels Felipistes i de França.

Els corsaris de les Illes

estigueren per totes les mars, sols, o amb els holandesos i anglesos.

Amb aquests antecedents, no ens podem estranyar que el primer Almirall dels EE.UU es digués Ferragut i que fos descendent d'un d'aquells corsaris baleàrics.

No estaven sols els barcelonins. Tots els que volien conservar les llibertats, que no volien un Estat centralista, sinó uns Estats, una federació de Regnes, com sempre ho havia estat.

I és curiós constatar que amb el centralisme, comença la davallada d'Espanya.

I entre tota aquella gent, n'hi havia un nascut a Barcelona, d'origen gallec, i sobre qui va recaure la responsabilitat de la defensa de Barcelona.

Antoni Villarroel i Pelàez fou nomenat Tinent Mariscal pel rei Carles III, pretendent de la Corona espanyola, i el qual és conegut amb el títol d'Arxiduc Carles d'Austria, però que per a molts era l'autèntic *Rei de les Espanyes*.

Fou comandant suprem de l'exèrcit català i, en les darreries de la defensa de Barcelona, organitza un fort contra-atac pel pla d'en Hull, on fou ferit.

Si bé partidari de la rendició, a causa de la mala jugada dels anglesos, i fins va dimetir del seu càrrec; la seva lialtat el va mantenir al front dels defensors. Ferit i tot dirigí la defensa a través del coronel Ferrer.

I va ser ell qui va manar la capitulació per tal d'evitar el saqueig de Barcelona, que era la seva ciutat natal.

Narcís PUJOL de la HUERTA

(passa a la plana següent)

L'EXPANSIÓ CATALANA A LA MEDITERRÀNIA

Penso que és oportú de recordar, en època de "manifestos", la proclama següent: "El dret de la Nació és el fonament de la cultura i l'educació. La Nació és una comunitat que té una història que va més enllà de la història de l'individu i de la família. I és en aquesta comunitat on la família comença la seva tasca d'educació mitjançant la llengua, que permet a l'home en formació d'esdevenir membre de la comunitat. En proclamar això, les seves paraules reflecteixen una experiència molt particular. Sóc fill d'una Nació els fills de la qual han condemnat a mort repetidament, però que han sobreviscut i ha restat fidel a ella mateixa. Ha conservat la identitat i ha conservat, tot i les particions i ocupacions estrangeres, la sobirania nacional, no gràcies a la força física, sinó recolzant-se en la seva cultura."

"Penso també, amb profunda emoció, en les seves cultures de tants pobles antics que no han cedit quan s'han vist enfrontats a les civilitzacions dels invasors. També evoco amb admiració les cultures de les noves societats, que neixen a la vida en la comunitat de la pròpia Nació i que lluiten per mantenir la seva identitat i els seus valors propis contra les influències i les pressions dels models proposats des de l'exterior."

"Jo us dic: per tots els mitjans de què disposeu, vetlleu per aquesta sobirania fonamental que posseeix cada Nació en virtut de la seva pròpia cultura. Protegiu-la en benefici del futur de la gran família humana. Protegiu-

la! No permeteu mai que aquesta sobirania fonamental sigui la rapinya de cap interès polític o econòmic. No permeteu que esdevingui víctima de totalitarismes, imperialismes o hegemònies, per a les quals l'home només compta com a objecte de dominació i no com a subjecte de la seva pròpia existència humana."

"¿No és cert que hi ha, si mirem el mapa d'Europa i del món, nacions que posseeixen una meravellosa sobirania històrica que prové de la seva cultura, però que al mateix temps estan privades de la seva sobirania plena? No creieu que això és important per al futur de la cultura humana, i més important que mai en el nostre temps, quan és tan urgent eliminar els residus del colonialisme?"

"Aquesta sobirania existent, i que té el seu origen en la cultura pròpia de la Nació i de la societat, en la prioritat de la família en l'obra de l'educació i en la dignitat personal de tot home, ha de ser el criteri fonamental per a enfocar un problema important per a l'Humanitat d'avui: el dels mitjans de comunicació social. No poden ser mitjans de dominació sobre els altres, sinó que han de tenir presents les veritables necessitats de la societat. Han de respectar la cultura de la Nació i de la seva història."

Per a escàndol de reptanis, no són les opinions d'un "cap calent"; són les paraules pronunciades danat la UNESCO del papa actual, Joan Pau II, Karol Wojtyła.

Josep M. Espinàs
Escriptor

ANTONI DE VILLARROEL I PELAEZ

(ve de la plana anterior)

Tant ell, com el coronel Ferrer, i els 25 militars principals, foren empresonats pels filipistes.

Va morir a Segòvia l'any 1742.

Crec que tant en Villarroel com Ferrer i tants ardots defensors de Barcelona es mereixen un record popular, com el d'en Casanova, i no el record anònim del Fossar de les Moreres, que per a nosaltres catalans és la tomba del Soldat desconegut, mort per Catalunya no l'Onze de setembre, sinó abans ... i després!!

Narcís PUJOL de la HUERTA

UNA DIADA TRISTA

Només l'enemic s'ha fregat les mans

de joia

Vista des de Girona, crec que es pot ben dir que aquest any hem tingut una Diada trista. Mig miler de persones -fins i tot poseu-hi un miler, com digué benevolament el "Punt"- són molt poques persones a la Plaça del Vi. I aquest acte unitari havia estat convocat per l'Ajuntament, amb el suport de tots els partits parlamentaris i de les centrals majoritàries.

Girona té actualment 80.000 habitants. On eren, doncs, aquell migdia els 79.000 restants? A dormir? A la platja? A caçar bolets? Probablement es trobaven repartits en tots aquests llocs i en altres. Però el cert és que a la Plaça del Vi només érem un miler mal comptats. Voleu una Diada més Trista?

I encara hi ha altres factors que l'enlletgiren. Que unes hores abans s'havien barallat públicament els del PSC amb els d'Esquerra Republicana i els Nacionalistes. Que els independentistes organitzaven un acte a Girona pel seu compte. Que els de l'ADAC, ecologistes, B.R. i altres grups ens volien fer anar a L'Escala. Que un patriota exaltat em-

brutia les parets del "Punt Diari", perquè aquest no reflexava prou bé la seva opinió.

Voleu una Diada més trista encara? Perquè podríem seguir parlant de la manifestació disolta davant el Govern Civil; del retràs d'en Pi de la Serra en començar el seu recital; dels altaveus de la Plaça de la Independència que no funcionaven; del públic que enraonava mentre els oradors parlaven; etc., etc.

Parem aquesta crònica negra. Parem i reflexionem si és així com s'ha de muntar una Diada al carrer. O millor dit: que reflexionin els responsables dels partits i dels grups que l'han organitzada aquest any. Que si estimem Catalunya -cosa de la qual no dubto- no poden repetir l'any vinent el que hem vist i sentit aquest any. Cal tornar a repetir el crit d'Unitat, perquè no hi ha res tan nefast com la divisió davant l'enemic comú. És l'únic que s'ha fregat les mans de satisfacció. Quina pena!

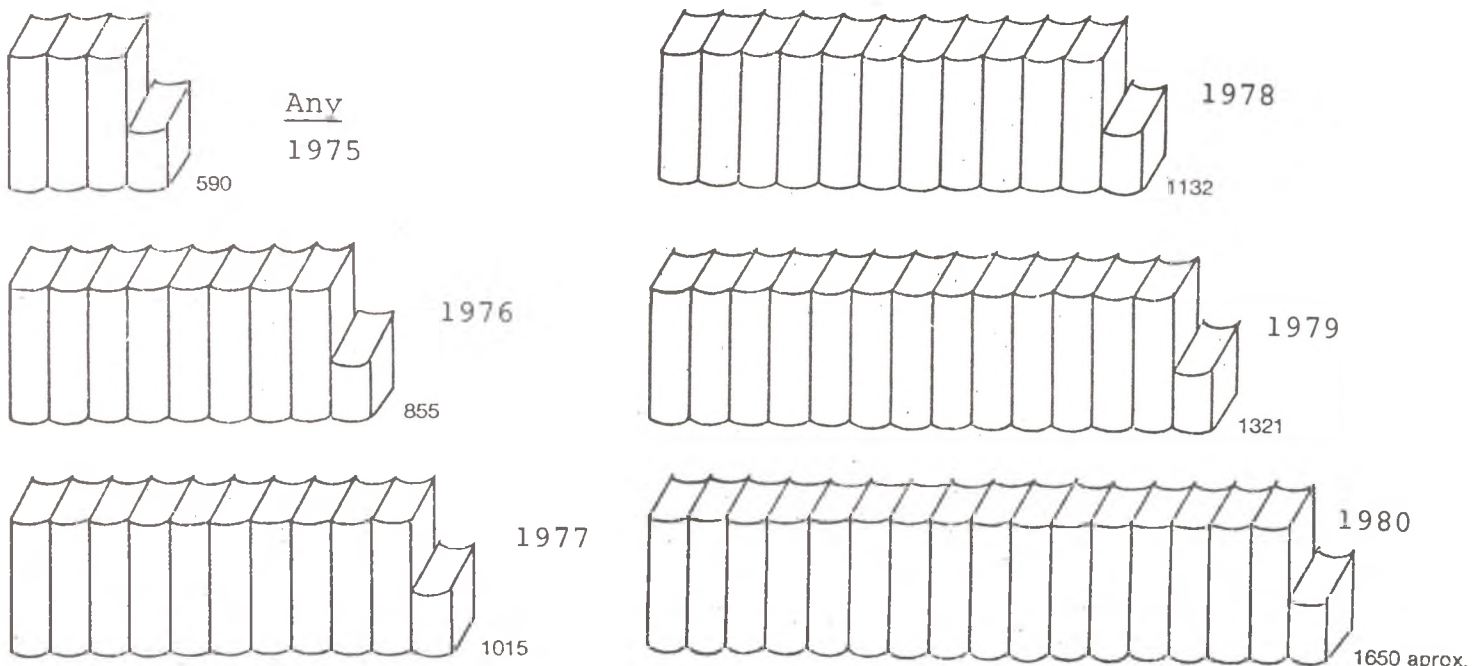
Pere MADRENYS

Director de la revista "Presència"

PRODUCCIÓ DE LLIBRES EN CATALA

expressada en quantitat de títols

(llibres editats a Catalunya, 13.000 aprox.)

CAL APRENDRE LA LLIÇÓ

A veure si al final ens barallem per decidir qui estima més Catalunya! L'espectacle d'aquest 11 de Setembre no ha pas estat prou clarificador. S'han jugat massa cartes diferents el mateix dia perquè el joc, el poc joc que tenim als dits, pogués resultar rendible.

I no és que vulgui de cap de les maneres desqualificar cap de les posicions polítiques, cap dels plantejaments, d'aquesta Diada. Totes tenen la seva veritat, el seu assenyat discurs cap a una Catalunya més digna, més catalana. Però el ventall era, de tan natural, massa ampli. En política s'ha de saber, a vegades, depassar les pròpies conviccions i unificar criteris per fer camí. I això sí que ens ha mancat.

Ja sé que és lluny aquell temps de la unitat al voltant d'un únic lema: "llibertat, amnistia i estatut". És lluny, però, malauradament, no gaire. Encara perilla la nostra llibertat i la nostra autonomia. Consolidar la Democràcia guanyada amb sang i sacrifici continua essent la fita que ens ha d'agermanar sota les quatre barres de la senyera.

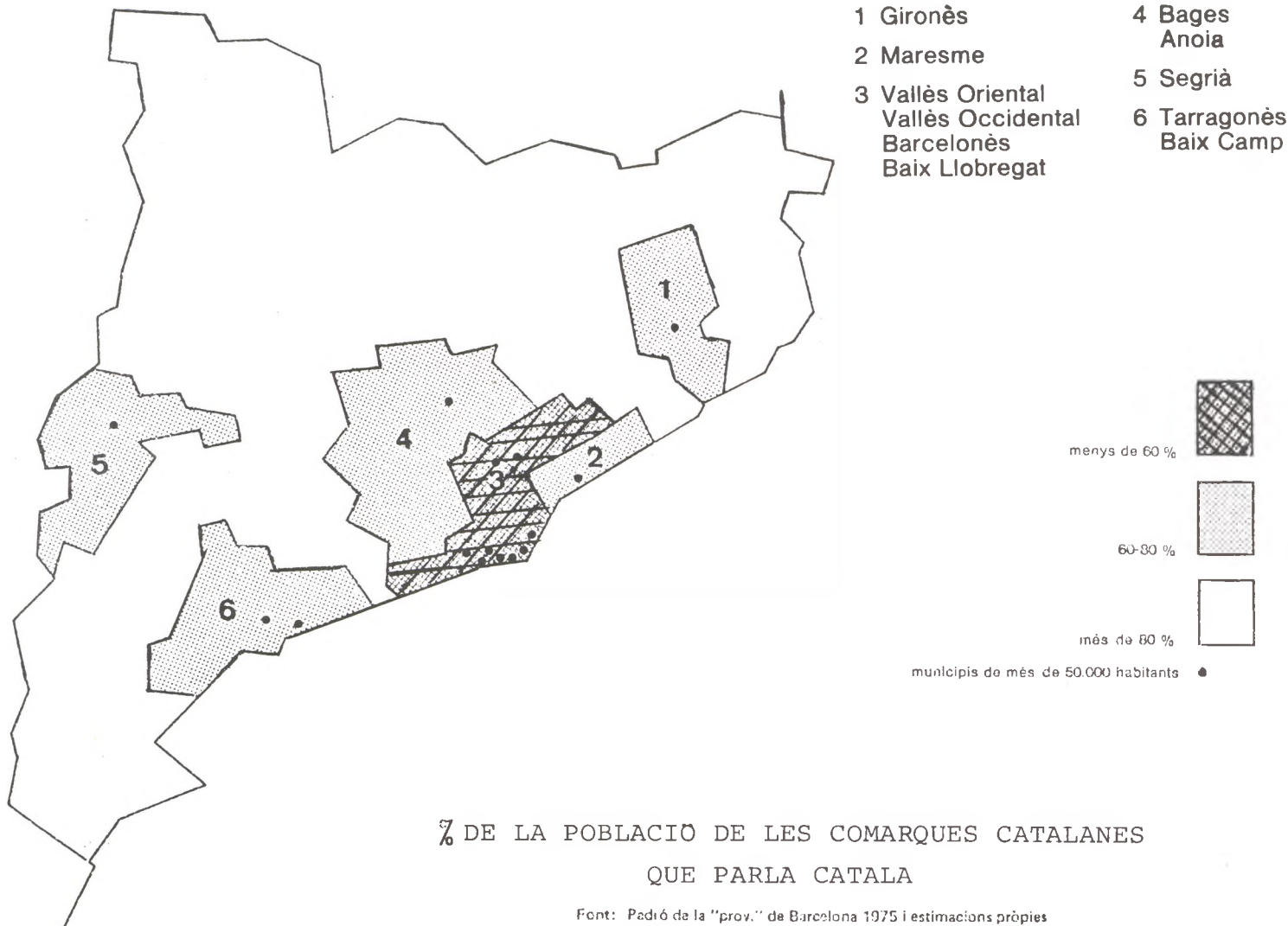
Que llavors, quan la involució sigui impossible, no ens ha de fer cap por, ni ens ha de preocupar que existeixin grups que defensen l'"statu quo", al costat dels qui pensin que caldria tornar endarrera i de molts que demanin més llibertats nacionals.

En una manifestació varen detenir un coregut ultradretà que cridava "Visca Terra Lliure!".

Ho enteneu? De la confusió només en surt perjudicada Catalunya, el poble de Catalunya. Ho saben els nostres enemics. I ho hem de tornar a aprendre els catalans.

Pius PUJADES

Director de "Punt Diari"

SUGGERIMENTS PER RECATALANITZAR EL NOSTRE PAIS

USARE EL CATALÀ O FARE QUE S'USI:

Formularis oficials adreçats a l'ajuntament, Generalitat,...	Actes religiosos
Propaganda sindical o política (ocultavetes, cartells, ...)	Actes esportius
Convocatòries d'assemblees de socis	Comunicacions escolars
Rotulació de llocs públics (carrers, senyalitzacions, ...)	Explicacions sobre articles de consum
Menús al restaurant	Catàlegs (comercials, artístics, ...)
Peticions de permisos (construcció, ...)	Comunicacions internes de les empreses
Receptes	Relacions laborals
Hores de visita	Relacions amb l'administració (ajuntament, tribunal, ...)
Dossiers clínics	Textos de contactes

CATALUNYA AVUI

Un Onze de Setembre més. Una Catalunya en plena ebullició, que lluita per trobar la seva identitat amb tensions i esforços. Hem caminat unes passes des d'aquella època que tots alhora demanàvem un Estatut, un reconeixement de la nostra identitat de poble. Malgrat que no sempre he estat d'acord amb la política de l'ex-president de la Generalitat Josep Tarradellas, reconec, amb tot, que la seva obsessió per la unitat en aquests moments encara seria vàlida. No hem pas aconseguit tant com per permetre'ns el luxe de barallar-nos. Al menys, fins a les properes eleccions, Catalunya, o millor dit el govern de Catalunya, hauria de ser la força de tots els partits polítics i de totes les entitats que tenen un pes important a casa nostra.

Com em deia un dia el senador Ferrer, el nostre enemic polític és Madrid. Des del govern central hi ha por vers Catalunya. I aquesta por és tradueix en un fre constant a qualsevol iniciativa que des d'aquí es porta a terme. Recordo aquella època del "boom" turístic, en què Catalunya, sense cap ajut de Madrid, aconseguia crear una infraestructura i atreure molta més gent que altres llocs de l'Estat, on s'hi abocaven els diners a cabassats. També sense gairebé cap ajut i sí molts impostos, Catalunya s'anava industrialitzant gràcies a una iniciativa privada amb moltes idees i ganes de tirar endavant.

No ens enganyem pas. Des del govern central lluitaran contínuament perquè la Generalitat no sigui més que una delegació dels diversos ministeris, que administri i porti a terme les directrius centrals. Contra això, cal que tots anem units i no perdem el temps amb picabaralles que fan fregar les mans als Martín Villa i companyia. M'explicaven una vegada una anècdota que em sembla molt significativa del que pot passar aquí. Dos cotxes es varen enganxar al mig d'un carrer

i els conductors, enfurismats, discutien i s'acusaven mútuament de no haver sabut evitar l'accident. I mentrestant, al mig dels dos cotxes hi havia un home esclafat que s'estava morint. Això és el que hem d'evitar. Entenc que cada partit ha d'intentar aconseguir els seus objectius i la lluita política és bona i necessària. Però ... primer Catalunya, com el deia el "Punt Diari" a la seva portada de l'11 de Setembre.

Darrerament, tot llegint la premsa de Madrid, ens adonem que hi ha una campanya sistemàtica de descrèdit de Catalunya, s'exageren les declaracions dels polítics i ens titllen tots de separatistes. Des de Catalunya no podem caure en la seva trampa donar-los arguments per a les seves campanyes. No puc acceptar que un polític, i poso un exemple, acusi l'altre de boig perquè no està d'acord amb les seves opinions. No és aquesta la política que necessita Catalunya.

Cap més any no hem de passar un Onze de Setembre com el d'enguany. Mentre els partits feien la seva guerra particular, la gent "passava", estirada a la platja, tot aprofitant l'estiu que s'acabava. Cap partit no es va preocupar que els balcons i finestres fossin plens de senyeres. No es varen organitzar actes, amb excepcions honroses, que atraguessin el poble a viure la Diada. Si un dia a l'any tot Catalunya ha de ser una sola veu és el de la Diada, el de la nostra festa nacional. Només així entendran des de Madrid que som una nació i que només podem viure tots en pau si es respecten les realitats de cada nacionalitat i de cada regió.

Josep COLLELLEDMONT

Periodista

última hora

Crònica des de

El darrer Onze de Setembre, degut a estar envoltat per unes especials circumstàncies polítiques, calia ser viscut amb intensitat i a prop del lloc on s'endevinava que hi hauria més moviment. És per aquest motiu que em vaig traslladar a Barcelona, bolígraf en mà disposat a transcriure les impressions rebudes.

L'interés general de la Diada es trobava, sens dubte, a la gran manifestació unitària convocada a partir de les 6 de la tarda a la plaça de Catalunya. La crida d'enguany havia resultat suficientment polèmica com perquè el grup Centristes-UCD decidís de deixar-ho de banda i estigués a punt de declarar-ho anticonstitucional. Emperò, la gran majoria dels partits catalans, inclosos els extraparlamentaris, s'uniren al sol crit de: "SOM UNA NACIÓ".

L'ambient, malgrat ser en certa forma reivindicatiu, es veia francament festiu, però els incidents ocorreguts al matí després de la sortida del Fossar de les Moreres i que culminaren amb l'aparició de la Polícia Nacional (més d'una vintena de furgons) segons vaig poder comptar) i que envoltaren als manifestants no deixant-los cap sortida possible, juntament amb unes declaracions un pèl confuses encara del dirigent d'Esquerra Republicana, Heribert Barrera, havien enfosquit un xic la situació. Malgrat tot, la manifestació unitària va començar l'hora assenyalada i fou encapçalada pels parlamentaris, que hi eren tots menys Heribert Barrera. Foren seguits per la gent de CiU, amb qui em vaig barrejar per tal d'observar

l'ambient. Aquest no podia ésser més saludable, doncs anàvem amb un aire molt festiu, gairebé de costellada i que proporcionava un fort sentiment de tranquil·litat. Amb alguns cants populars catalans, entonaren de tant en tant el crit de 'Som una Nació'. Fou aquí quan vaig sentir per primera vegada la impressió, que a través dels altaveus, es tallava molt la iniciativa popular... A dintre d'aquest grup em va sorprendre el comentari, no generalitzat, però si freqüent, dels fets del matí. Conversant amb una senyora, em diu: "no sé exactament el què ha passat... he vist molts 'camions' de la policia que es plantaven davant l'estatua de Rafael de Casanova i que la gent es posava a córrer. Després també n'hi havien per darrera, el que vol dir que no es podien escapar... realment no crec que fos necessari que la policia sortís al carrer, doncs aquesta gent no feia cap mal".

Del grup de CiU em vaig quedar impressionat per la quantitat de gent que hi assistia, realment molt nombros, encara que poc cridaner.

Darrera seu, el grup del PSUC, molt més cridaner i sobre tot per l'aspecte referent a l'entrada a l'OTAN. També hi havia molta gent, però sens dubte, menys que en l'anterior. Entre les pancartes dels comunistes catalans se'n podien veure moltes d'empreses en atur. Contrariament als meus desitjos, al menys en una diada així, veig les primeres pancartes en castellà.

Seguint la manifestació, però en sentit invers, em trobo ara amb una representació que em complau i m'entristeix a l'hora: és una representació de

la Lliga de Mutilats i Invàlids de la guerra d'Espanya. Penso: cada cop en queden menys... !

Continuo endarrera i arribo a la cruïlla Ronda de Sant Pere-Passeig de Gràcia. Pel darrera encara hi han de baixar els Socialistes. Pel primer l'Esquerra i els independentistes. En arribar a la cua me'n adono de què la cosa no avança i intento assabentar-me del per què. Me'n torno avall em barrejo amb el cordó de seguretat del PSC (PSC-PSOE) per tal de veure si en trec quelcom. Entre els crits de la gent, aïllats en part pels altaveus, m'informo de dues notícies, una de les quals m'esgarrifa: em diuen que pel teletip ha sortit la notícia de la invasió de Polònia (!?), encara que no confirmada. Després m'assabentare que al desembarc ha estat a un parell de quilòmetres de la frontera. La segona, i motiu pel qual la manifestació no avança, és que un grup de gent s'ha plantat davant dels parlamentaris i ha cremat allà davant de tot una bandera espanyola. L'espectacle era digne de ser observat degut a la valentia dels autors i de la possible reacció de la gent... I ja, concluint la manifestació, el grup "crida a la Solidaritat dels Països Catalans", entre els que hi trobem gent d'ERC i els extraparlamentaris independentistes. La gent és realment molt activa i cridanera. Als crits d'independència s'hi uneixen els de Països Catalans. Es ara quan observo que els altaveus tallen descaradament els crits de tota aquesta gent substituint-los per cançons i demés. Realment, digne de ser comen-

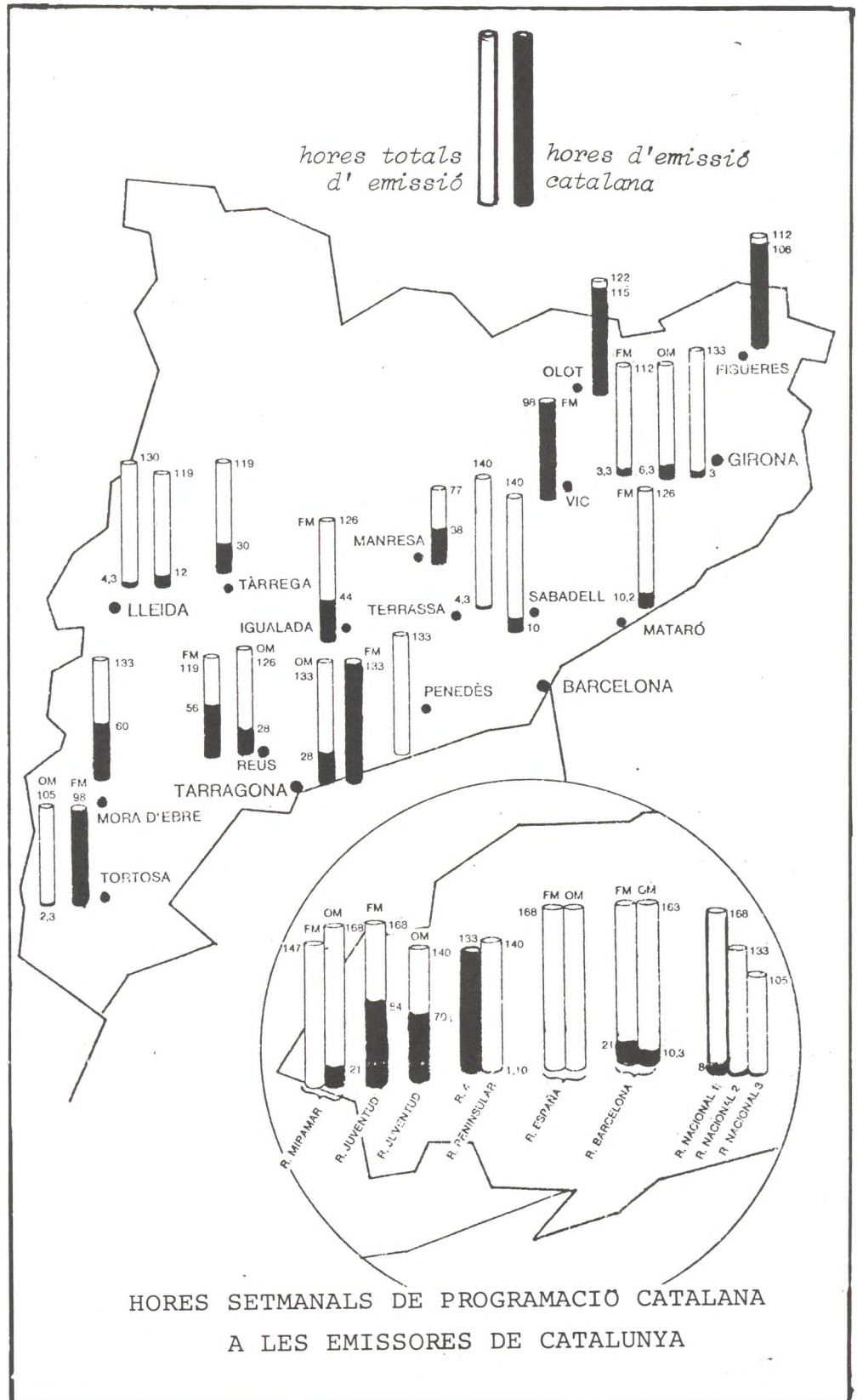
Barcelona

tat, fou la presència d'Heribert Barrera entre la gent del seu partit i no al davant amb els demés parlamentaris, cosa que va agradar molt al poble i no tant als dirigents...

Ja per concloure, un resum apretat. Al matí, reunió al Fossar de les Moreres amb parlaments destacats de Salvador Balcells (empresonat i alliberat dos dies després per aquest motiu); Urbiola (HB) i, a darrera hora, Bernadette Devlin, fortament protegida pels serveis de seguretat. L'acte va acabar davant el monument de Rafael de Casanova amb intervenció de la Policia Nacional.

Quan a la tarda, més gent de l'esperada, i més de la que oficialment es va dir, doncs segons càlculs dels membres de l'organització es passava dels dos-cents mil i a la tarda per la tele se'n digueren sentanta mil (!?), amb un ambient festiu i amb dues reivindicacions populars: OTAN NO i SOM UNA NACIÓ.

Xavi PUJOL

BUTLLETA DE SUSCRIPCIO

Nom i cognoms
Adreça telèfon.....
Població comarca.....

Desitjo subscriure'm per 6 números a partir del número..... (tenim números endarrerits).

Faré efectiu l'import mitjançant:

- Al comptat.....
- Caixa/Banc..... nº c/c.....
- Subscripció normal 390 ptes.
- Subscripció de duport 700 ptes.

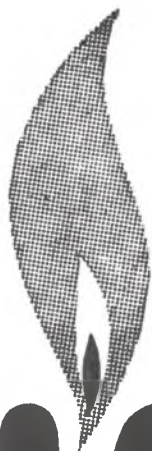
..... de del 198...

(signatura)

ENVIEU AQUESTA BUTLLETA A:

"TERRA"
Plaça Dr. Robert nº 3
SANT HILARI SACALM

.... i a les nits,

**LES
PEL
MA** pub

**HOSTAL
DEL
GIREUOL
**
BEIR**

Font Vella, 5 - telf. 868058
Sant Hilari Sacalm (Girona).
LA VILA DE LES CENT FONTS

escriptors catalans

ANGEL GUIMERÀ
Meistre en Guai Saber

Angel Guimerà i Jorge és el típic exponent d'immigrant totalment identificat amb el fet català de finals del segle passat i principis del present. Va néixer a Santa Cruz de Tenerife el 1845 però el 1853 es traslladà a Catalunya i passà la infantesa al Vendrell. Després d'iniciar la seva vida literària en castellà i en el camp poètic, es va donar a conèixer per les seves col.laboracions periodístiques, però realment Guimerà va ser capdavanter del teatre català a partir de 1879.

ANGEL GUIMERÀ

En tota la seva obra apareix el Guimerà com a persona romàntica, però amb el temps aquest romanticisme un xic retardat per la seva època va ser combinat amb elements realistes -sobre tot en el teatre. Aconseguint així, un resultat que farà del seu teatre un èxit popular, en ser els personatges d'un esperit pur i universal, al plasmar-s'hi la seva concepció de l'home com un ser de bondat original.

D'això, n'és un exemple clar l'obra teatral *Terra baixa* (1897) en què Manelic -el protagonista- encarna les virtuts de l'home que ha viscut al mig de la natura i s'enfronta a una societat egoista i corrompuda (element romàntic enfrontat a la realitat). A l'any 1904 va estar a punt d'aconseguir el premi Nobel de literatura si no hagués sigut per les pressions polítiques que van obligar a retirar la seva candidatura. Però, a més de tot això, representa molt més per al catalanisme, doncs, entre d'

altres iniciatives i col.laboracions va fundar i presidir la Lliga de Catalunya, President de l'Ateneu Barcelonès, va ser ponent de les bases de Manresa, fundador del periòdic *La Renaixença* i membre de l'Acadèmia de Bones Lletres i de l'Institut d'Estudis Catalans.

Va morir el 1924 a Barcelona.

BIBLIOGRAFIA

TEATRE: *Gal. la Plàcida* (1883), *Mar i cel* (1888), *El Fill del rei* (1886), *Maria Rosa* (1894), *Terra baixa* (1897), *La filla del mar* (1900), *La festa del blat* (1896).

La poesia va ser recollida en un volum el 1887.

Els seus discursos foren recollits en un volum titolat *Cants a la Pàtria* (1906).

Valls 4

SANT HILARI SACALM

HOSTAL

BRUGUÉS

* *

SPECTACLES

CINEMA TIVOLI

SETEMBRE

26 i 27

"El exterminador".USA.Color.
"S".Amb Christopher i Samanta
Edgar.Director:James Glicqen-
hans.

OCTUBRE

3 i 4

"Barcelona Sud".Espanyola.Co-
lor.Versió catalana.Amb Marta
Molins i Paca Gabaldón.Dtor.
Jordi Cadena.

11 i 12

"Me olvidé de vivir".Espanyo-
la.Color.Julio Iglesias i Ca-
rol Lynley.Dtor:Orlando Jime-
nez.

18 i 19

"Solo ante el peligro".USA.
Blanc i negre.Gary Cooper i
Grace Kelly.Dtor:Fred Zinne-
mann.

24 i 25

"Aullidos".USA.Color,Dec Wa-
llas i Patrick Mac Nee.Dtor:
Joe Dante

SETEMBRE

Dia 26:a les 6 tarda a la Bi-
blioteca,divertida sessió de
pallassos per Pep,Saltimban-
qui i Bocoï en "Confitura de
pallasos"

OCTUBRE

6,7 i 8:a les 3,30 a la Bi-
blioteca,'Curset de Tapissos'
desglosat en tres sessions
de dues hores.El nombre d'a-
lumnes és limitat,l'edat mĩ-
nima és de 14 anys.Cal por-
tar trossos de llana,tisores
i una pinta.El cost del mate-
rial:150 ptes.Cal apuntar-se
a la Biblioteca.

22:a les 10 de la nit a la
Biblioteca,conferència sobre
"L'abús de medicaments,un
fet de cada dia" (els medica-
ments,una possibilitat de
guarició,una font de perills,
el risc de l'automedicació,
la conservació dels medica-
ments a casa,etc.)

BIBLIOTECA

NOVETATS "LA CAIXA"

VIDA BREVE de Juan Carlos O-
netti.

LA NOIA A LA SORRA de Jordi
Sarsanedas.

CANIGÓ de Jacint Verdaguer.
ARIADNA AL LABERINT GROTESC
de Salvador Espriu.

CONTES DIVERSOS de Victor
Català.

COMO LEER MUSICA de Roger E-
vans.

LOS MECANISMOS DE LA HEREN-
CIA de H. Whitehouse.

NAVEGACION DE CRUCERO Y RE-
GATA d'Alain Gliksman.

DICCIONARI BREU DE LA SARDA-
NA de Josep Mª Mas i Solench

LA CONSTITUCIO PER A TOTS de
Armonia Rodriguez.

LAS CLASES SOCIALIES EN LA
ESPAÑA ACTUAL de Luis Garcia
San Miguel.

PSICOLOGIA Y EPISTEMOLOGIA
de Jean Plaget.

LA LITERATUTA EN LENGUA VAS-
CA de Mª Prudencia Badiola.

LOS DERECHOS DEL HOMBRE de
Niceto Blazquez.

EL LLIBRE DE LES HERBES

El món de les herbes presen-
tat amb amenitat:hi arriba-
rem a conèixer els múltiples
usos a través de la història,
les aplicacions en la cura
de la salut i de la bellesa,
la inclusió en la nutrició
humana,com a ingredient en
la complexa elaboració de les
menges i les begudes.Tot això
completat amb una relació
detallada de les espècies més
úfils,des de les silvestres
fins a les que podem obtenir
en jardins o testos,i a més
l'explicació de com cal plan-
tar-les i cultivar-les.

Dolors

MÚSICA

Des d'aquí, les corals lo-
cals: Els nois Alegres, els
Cantaires júnior i els Pe-
tits Cantaires, fem una cri-
da a totes aquelles perso-
nes, grans i petits, que vul-
guin alegrar la seva vida i
la vida dels altres bo i can-
tant, perquè donin el seu
nom, i la seva preciosa veu
a alguna de les corals esmen-
tades, segons la seva edat.

ELS NOIS ALEGRES

Enguany aquesta Coral obre
les seves portes, no sola-
ment als homes i nois, sinó
també a veus femenines: done-
i noies. Creiem què així la
Coral guanyarà en interès i
qualitat. othom qui estigui
interessat a formar-hi part
queda convocat pel dia 1 d'oc-
tobre, a tres quarts de deu
del vespre, a la sala parro-
quial (antiga escola profes-
sional).

CANTAIRES JUNIORS

Poden pertànyer en aquesta
coral tots els nois i noies
des de 6è de bàsica, fins a
8è, que tinguin ganes de can-
tar i alegrar les nostres fe-
tes amb les seves veus melod-
oses.

Ja se us avisarà per a les
inscripcions. Mentrestant co-
menceu a refilar la veu.

PETITS CANTAIRES

Això va per als petits, pe-
rò eixerits. Poden apuntar-s-
en aquesta coral tots els ne-
i nenes de la Vila i rodalie
que desitgin passar-s'ho bé,
tot refilant boniques cançon.
L'edat per als Petits Cantai-
res és des dels sis anys,fin
als deu anys, o sigui, des d'
ler. de bàsica, fins a 5è.

També ja se us avisarà avi-
A veure si us engresqueu for-
ça colla, i ens alegreu amb
unes bones cantades!

PREMI S

DISTINCIO A ESTABLIMENTS

ANTICS

Després de l'èxit assolit per la seva convocatòria de l'any passat, la Cambra de Comerç i Indústria de Girona, vol continuar distingint amb reconeixement especial la trajectòria d'antiguitat de les empreses de la seva demarcació. Amb aquest fi ha convidat novament els seus electors a acreditar documentalment els anys d'exercici de llur activitat.

La Cambra distingirà amb un diploma i un objecte artístic totes les empreses comercials, industrials o de serveis de la seva demarcació territorial que acreditin que en el decurs del 1981 compleixen el 25, 50, 75 o el 100 aniversari de l'inici de llur vida mercantil. S'atorgarà una distinció especial a totes les empreses que acreditin més de 100 anys d'activitat, i una distinció d'honor a la més antiga de totes les presentades a la convocatòria. Tots els establiments participants rebran un di-

ploma acreditatiu.

La prova de l'antiguitat s'haurà de fer mitjançant l'aportació de qualsevol tipus de documents relatius a l'inici de la vida de l'empresa, sempre que no ofereixin dubtes sobre la seva autenticitat. L'activitat empresarial haurà de continuar essent la mateixa de l'inici, o una de similar dintre del mateix sector d'acord amb un canvi motivat per l'evolució del temps. No influirà en la decisió el fet d'haver-se traslladat l'establiment a un lloc diferent de l'inicial, sempre que ambdós es trobin dintre de la demarcació de la Cambra.

Les documentacions, acompanyades si cal d'una explicació escrita, podran ser aportades a la Cambra fins el dia 20 d'octubre. La decisió sobre els establiments a distingir serà presa per un Jurat i el lliurament de distincions coincidirà, com l'any passat, amb les Fires de Sant Narcís.

Feu

publicitat

i

subscribiu-vos

a

la

revista

T E R R A

DEMOGRAFIA

AGOST

Naixements

- 4-Cristina García Mayorga
- 10-David Aguilera Baena
- Jordi Herranz Maideu
- 15-María Vilamala Cardona
- 17-Sandra Casas Solé
- 24-Maria Carmen Rico Pérez

Defuncions

- 14-Carles Campeny Pujol
- 24-Ramon Comas Xirau

CALEFACCIONS

RAFAEL TARRÉS

Montsolis 20, tel 868886
Sant Hilari Sacalm

LA TEMPORADA FUTBOLÍSTICA JA ESTÀ EN MARXA

Ja és veritat allò que diu "no hi ha un pam de net", doncs la realitat és que tot està malament i ningú no es contenta; fins i tot el futbol que hauria de ser un simple esport cada vegada és un negoci més gran d'unes quantes persones i les diferències augmenten, mentre uns guanyen el que volen o més (cas del Barça, Madrid, etc...) altres tenen feina a poder cobrar (cas del Sabadell i equips petits). Dic això perquè com els aficionats al futbol sabran la Primera i Segona Divisió Nacionals han estat dues jornades en vaga, mentre que els petits (3a. Divisió i Regionals), han jugat conforme estva establert.

Passo a referir-me al nostre futbol, el futbol hilarienc, el de casa nostra, en que els aficionats haurien de valorar més que el del Barça, doncs aquest és molt més sacrificat i meritori.

Aquest mes, mereix resaltar-se el nostre equip infantil, que amb un torneig jugat en motiu de la nostra Festa Major, quedaren campions en guanyar a la final al Júpiter de Barcelona. En aquest torneig jugaren el Júpiter, l'Anglès, l'Arbúcies i el nostre Sant Hilari. Els nostres infants demostraren estar en forma i gràcies a l'esforç i a la sort que sempre és necessària s'imposaren a rivals teòricament superiors.

Ja passant a parlar del primer equip, aquest va començar el passat dia 13 de setembre, jugant a casa amb l'equip del Fliselina de Mollet, guanyant el nostre equip per 2 gols a 0, en un partit que no es va resoldre fins a la segona part. El jove hilarienc Pujol que reemplaçà Brugarola I a la 2a. part va contribuir en els dos gols. El Fliselina és un

equip flac, però van a totes i tenen molta veterania.

Els propers partits del primer equip hilarienc són els següents:

Día 20 setembre: Cassà-Sant Hilari.

Día 27 setembre: Sant Hilari-Pineda.

Día 4 octubre: Bellavista-Sant Hilari.

Día 11 octubre: Sant Hilari-Vilamajor

Día 18 octubre: Bellavista-Sant Hilari.

Día 1 novembre: Sant Hilari-Sils.

Aquests són els partits més propers del nostre Club. Quant surti la revista possiblement s'haurà jugat algun d'aquests partits, però en el moment de fer aquest article encara no hi ha cap partit jugat dels esmentats.

Analitzant els fitxatges, en Quilez (porter) farà la 2ª Temporada en el nostre club, no hi ha dubte que és un bon porter i esperem que faci una bona temporada. Tindrà con a suplent el nostre amic Ramon Brugués que tants bons partits ha fet amb el Sant Hilari inclús a la 1ª Regional, i que és tota una garantia. Els altres fitxatges són els germans Amaya que la darrera temporada estaven en el Palafurgell, el defensa fa respectar-se al darrera i creiem és un bon fitxatge per apuntalar els darreres, si bé al primer partit es lesionà estem segurs que la defensa no es ressentirà massa de la seva absència, i desitgem al jugador que es recuperi el màxim de ràpid possible. Respecte al seu germà que juga de davanter centre, esperem que es vagi començant amb els seus nous companys, i marqui gols que ha d'ésser la seva missió. Esperem que tal com feia amb el Palafurgell la

darrera temporada, aquest any faci gols per al nostre equip. Al mig camp s'ha fitxat un jugador que creiem pot ésser positiu per a l'equip, en Chacón, un noi amb molt bon toc de pilota, i que té visió del joc i unes passades perfectes als companys. Esperem que en Chacón confirmarà el que apuntem i farà una bona temporada.

Aquests nous fitxatges junt amb els de casa, i altres que ja han jugat amb el nostre club, com en Cornellà i en Crous, esperem que faràn possible guanyar partits, quedar bé amb els rivals, i intentar pujar de categoria.

Desitgeriem que en acabar la temporada poguéssim celebrar l'ascens a la primera Regional, categoria en la qual milità deu temporades seguides el nostre club, i sempre fent un paper molt digne. De totes maneres la lliga és llarga i poden passar moltes coses, però confiem en les ganes i el sacrifici dels nostres jugadors per deixar al poble de Sant Hilari com més bé millor.

Per acabar, dir que els juvenils comencen el proper dia 27 de setembre jugant al camp del Cassà de la Selva. Aquest any faran els desplaçaments amb cotxes petits, ja que serà el primer equip el que es desplaça amb autocar. Esperem que tots els bons aficionats contribueixin a ajudar al futbol base dintre de les seves possibilitats, i una bona manera d'ajudar és brindar-se a portar jugadors als desplaçaments.

Salvador CLOS

Una trentena de participants al II Rallye Sant Hilari

GRAN PREMI FONT VELLA

CLASSIFICACIÓ FINAL SCRATCH

1/.	NOGUERA-JUAREZ...	PORSCHE 911 SC con.....	1h.53'20''
2/.	AULADELL-PLANA...	R-5 ALPINE.....con.....	1h.56'06''
3/.	GAVI-VENTURA.....	OPEL CADET.....con.....	1h.57'58''
4/.	PRATS-VICERN.....	TALBOT RALLY...con.....	1h.58'02''
5/.	YLLA-RIURO.....	SEAT 124-1800..CON.....	1h.58'20''
6/.	FRIGOLA-BOU.....	R-5 ALPINE.....con.....	1h.59'39''
7/.	RIERA-MARCADER...	TALBOT RALLY...con.....	2h.01'56''
8/.	PACO-ZARA.....	TALBOT RALLY-3.con.....	2h.03'29''
9/.	GENOHER-RABAT....	TALBOT RALLY...con.....	2h.04'27''
10/.	TOSAS-MATO.....	VW GOLF GTI...con.....	2h.06'34''
11/.	MARCO-CHARRIRE...	FORD ESCORT RS.con.....	2h.09'33''
12/.	ESTRUCH-GISBERT..	FORD FIESTA...con.....	2h.11'16''
13/.	BOSCH-BOSCH.....	SEAT 127.....con.....	2h.11'47''
14/.	MORENO GUISSSET...	SEAT 127.....con.....	2h.12'53''
15/.	BOADA-VILA.....	TALBOT 1200...con.....	2h.13'26''
16/.	BALLELL-FONT.....	SEAT 127.....con.....	2h.17'14''
17/.	CORNET-BOHILS....	RENAULT 8-TS...con.....	2h.33'20''
18/.	LIMA-COS.....	SEAT 127.....con.....	2h.41'48''

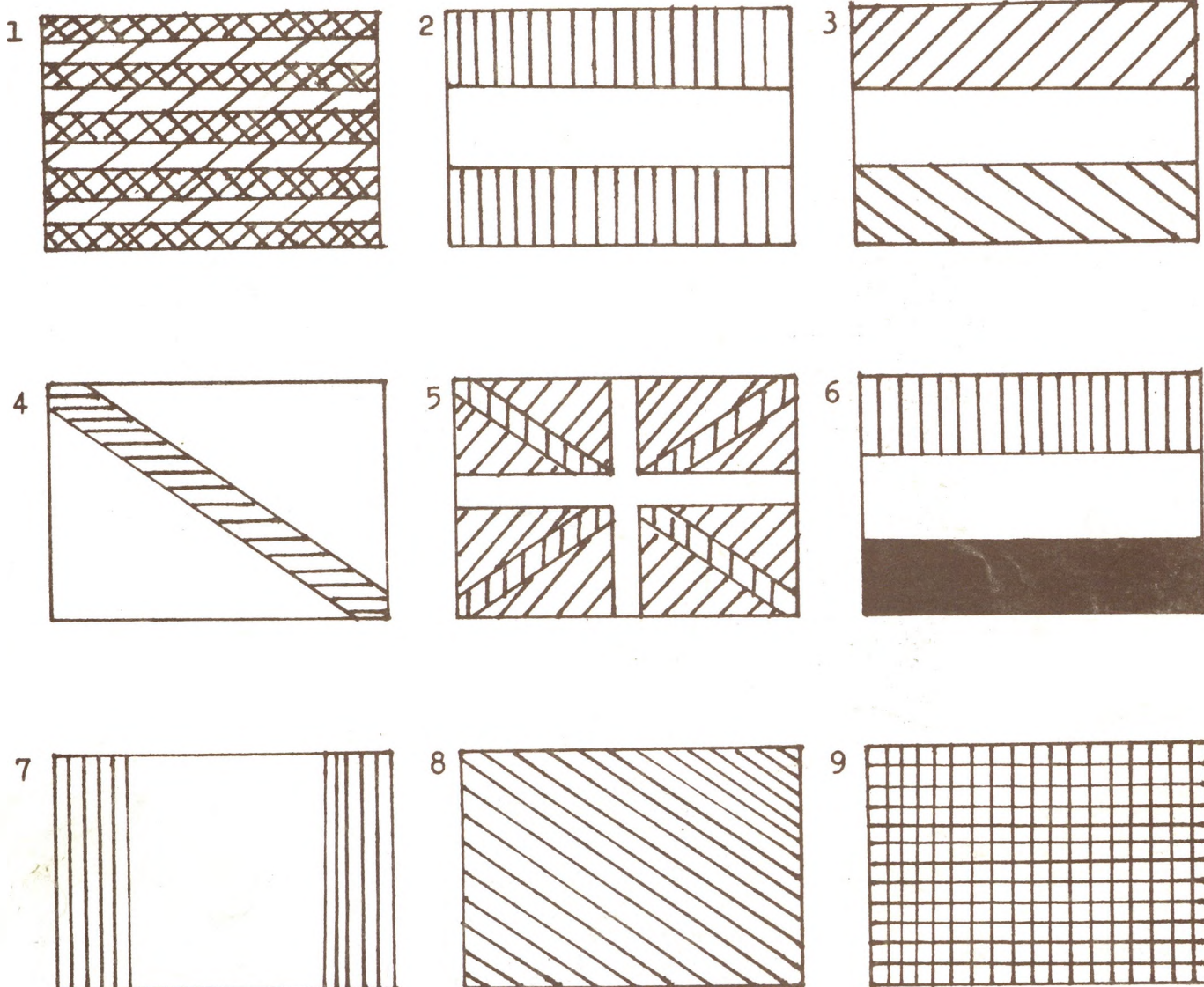
Cal destacar a l'equip local format per R.Fauria-G.Torrent (R-5 Alpine) que, estant classificat entre els cinc primers en aquells moments, i després d'haver realitzat dos Scratches en el tram d'Osor, va haver d'abandonar a darrera hora per trencament del cable del gas.

Per acabar, cal remarcar tantmateix la perfecta organització del rallye a càrrec de la Penya Automovilística Sant Hilari i les col.laboracions que aquesta tingué de la Font Vella, de l'Ajuntament, del Club Villaret i de Jocavi per portar-lo a terme.

J. P.

ENTRETENIMENTS

Sis d'aquestes nou banderes corresponen a altres nacions de l'Estat Espanyol. Quines són i a qui pertànyen cadascuna?

COLOR GROC

COLOR BLANC

COLOR VERMELL

COLOR ROSA

COLOR VERD

COLOR NEGRE

COLOR MORAT

COLOR BLAU

SOLUCIONS AL Nº 17

ENCREUATS

Horizontals: 1-caure; 2- ossa;
3-sn, ro; 4-tenir;
5-àpats.

Verticals: 1-costa; 2-asnep; 3-
us, una; 4-rarit; 5-e,
ors.

JEROGLIFIC

La clau és el llumí